

Verzonden: 26 november 2024

Zaak 2024-107

Datum uitspraak: 16 oktober 2024

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellant

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

- 1.1 Bij beslissing van 5 juli 2024 heeft de Commissie voor de examens aan appellant medegedeeld dat zijn verzoek omtrent toelating tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid met civiel effect (onderwijs- en examenregeling 2024-2025) werd afgewezen.
- 1.2 Verweerster en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellant heeft per e-mail van 22 augustus 2024 aangegeven dat hij zijn beroep wenst door te zetten, waarna verweerster een verweerschrift heeft ingediend.
- 1.3 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 16 oktober 2024. Namens verweerster hebben mevrouw mr. dr. M.L.H. Reumers, lid Examenkamer Rechtswetenschappen en mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van de Commissie voor de examens, via videobelverbinding deelgenomen aan de hoorzitting. Appellant heeft laten weten geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om gehoord te worden.

2. Overwegingen

Het beroep van appellant

- 2.1 Appellant is het niet eens met de beslissing van 5 juli 2024 en is van mening dat hij op basis van zijn vooropleidingen, zijnde een bachelor HBO-Rechten van Zuyd Hogeschool en een pre-master Rechten van Universiteit Maastricht (hierna: de UM), in aanmerking komt voor rechtstreekse toelating tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de Open Universiteit (hierna: de OU). Appellant stelt bovendien dat de beslissing van de Commissie voor de examens onvoldoende is gemotiveerd.
- 2.2 Appellant heeft twee juridische studies heeft afgerond met een totale omvang van 300 ECTS en is van mening dat de door hem gevolgde studies van voldoende juridisch niveau zijn om in aanmerking te komen voor rechtstreekse toelating tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid van de OU. Appellant heeft aangetoond dat hij de bachelor HBO-Rechten van Zuyd Hogeschool heeft afgerond en deze een omvang heeft van 240 ECTS. Ook heeft hij aangetoond dat hij de Pre-master Rechten van de UM heeft afgerond en deze een omvang heeft van 60 ECTS.
- 2.3 Hoewel appellant begrijpt dat iedere instelling binnen een opleiding een eigen zwaartepunt kan kiezen, is hij van mening dat hij voldoende inzichtelijk heeft gemaakt dat rechtstreekse

toelating tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU mogelijk is. Appellant heeft naar eigen zeggen aangetoond dat voldoende overlap bestaat tussen de pre-master die hij heeft gevolgd aan de UM en het Schakelzoneprogramma 'naar OU-master met civiel effect' waardoor appellant voldoet aan de geldende toelatingsvereisten. Verder voert appellant aan dat hij werd toegelaten tot de pre-master van de UM en dat hij deze pre-master heeft afgerond, hetgeen volgens hem voldoende aantoont dat hij over de juiste capaciteiten beschikt om te kunnen starten aan de wo-master rechtsgeleerdheid van de OU. Voor zover verweerder dit anders ziet, merkt appellant op dat verweerder niet heeft aangetoond dat hij 30 ECTS privaatrecht moet hebben behaald om toegelaten te kunnen worden tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU. Ook heeft verweerder niet aangetoond dat het moet gaan om 30 ECTS Nederlands privaatrecht, waardoor hij van mening is dat ten onrechte het door hem gevolgde vak Internationaal recht niet werd meegewogen.

- 2.4 Verder voert appellant aan dat universiteiten middels het document Kader toelating Master van september 2018 afspraken hebben gemaakt over het voorkomen van dubbele selectie van schakelstudenten. Dit moet voorkomen dat schakelstudenten na afronding van hun schakelprogramma alsnog niet in kunnen stromen in een masteropleiding. Dat appellant na afronding van de pre-master aan de UM niet toegelaten wordt tot de masteropleiding van de OU, is volgens hem dus in strijd met deze regel. Appellant is van mening dat het niet mag uitmaken bij welke onderwijsinstelling je een juridisch schakelprogramma volgt, immers moeten alle opleidingen Nederlands recht aan dezelfde eisen voldoen (zo ook premasters).
- 2.5 Ten slotte beklagt appellant zich over het feit dat hij geen gespreksverslag heeft ontvangen van het schikkingsoverleg.

Het standpunt van verweerder

- 2.6 Onder verwijzing naar de Onderwijs- en examenregeling (hierna: OER) wo masteropleidingen algemeen deel, de OER wo-master Rechtsgeleerdheid 2024-2025 en de bijbehorende uitvoeringsregelingen voldoet appellant aldus verweerder niet aan de toelatingseisen. Weliswaar beschikt appellant over een NVAO geaccrediteerde (juridische) hbo-opleiding, maar hij beschikt niet over het bewijs van afronding van Schakelzone Recht. Verweerder merkt in dit verband op dat appellant toegelaten wenst te worden tot de wo-master Rechtsgeleerdheid en dat hij expliciet heeft aangegeven dat hij civiel effect wenst te behalen. Om die reden heeft verweerder niet onderzocht of appellant op basis van zijn studieverleden toegelaten kan worden tot de wo-master Rechtsgeleerdheid zonder civiel effect.
- 2.7 In algemene zin merkt verweerder op dat de OU zich dient te houden aan het Convenant civiel effect (hierna: het Convenant) en dat zij hier niet van af wenst te wijken. Volgens verweerder is appellant niet rechtstreeks toelaatbaar tot de wo-master Rechtsgeleerdheid met civiel effect van de OU omdat appellant ingevolge het Convenant 30 ECTS privaatrecht op wo-bachelor niveau moet hebben behaald. Volgens verweerder moet het Convenant zo gelezen worden dat voor de eindtermen die meetellen voor het civiel effect aan diverse cognitieve vereisten moet worden voldaan, waaronder op het gebied van het Nederlandse privaatrecht. Appellant heeft slecht voor 20 ECTS aan privaatrechtelijke vakken behaald aan de UM. Volgens verweerder kon de scriptie met de titel Roekeloosheid in het verkeer en een omvang van 7 ECTS ook niet worden meegerekend omdat appellant zelf heeft aangegeven dat het vak geen privaatrecht betrof.
- 2.8 Verder merkt verweerder op dat de master(s) van de UM en de master van de OU inhoudelijk verschillen, waardoor schakelprogramma's inhoudelijk en qua omvang kunnen verschillen omdat andere deficiënties moeten worden weggewerkt. Een afgerond juridische premaster van de UM, geeft nog geen toelating tot een juridische master elders.

- 2.9 Ten slotte voert verweerder aan dat appellant wel een toelatingsaanvraag kan indienen voor Schakelzone Recht en dat appellant om verkorting van het schakelprogramma kan verzoeken op basis van eerder gevolg wo-onderwijs. Tijdens de zitting heeft verweerder mondeling toegelicht dat appellant dan een schakelprogramma met een omvang van 10 ECTS moet volgen alvorens hij toegelaten kan worden tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU.

Het oordeel van het College

- 2.10 Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
- 2.11 In geschil is of appellant toegelaten had moeten worden tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU op basis van eerder gevolgd (hogere) onderwijs.
- 2.12 Het College begrijpt dat appellant toegelaten wil worden tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU en stelt vast dat verweerder heeft onderzocht of appellant voldoet aan de toelatingsvereisten die hiervoor gelden.
- 2.13 Het College stelt vast dat op grond van artikel 7.30e van de WHW aan studenten die niet aan de toelatingseisen voldoen maar van wie wel redelijkerwijs kan worden verwacht dat daaraan binnen een redelijke termijn alsnog kan worden voldaan, de mogelijkheid geboden moet worden om de tekortkoming weg te nemen en alsnog aan de toelatingseisen te voldoen. Het College overweegt in dit verband dat (kwalitatieve) toelatingseisen bepaald worden door het instellingenbestuur (7.30b van de WHW) en dat toelatingseisen per universiteit kunnen verschillen. Het College stelt op grond van de Uitvoeringsregeling bij de Onderwijs- en examenregeling 2024-2025 Faculteit Rechtswetenschappen (wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid) vast dat studenten die over een afgeronde Nederlandse wo-bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (voorheen Nederlands recht) beschikken toegelaten worden tot de wo-masteropleiding, zonder dat aanvullende eisen gelden. Ook stelt het College op grond van diezelfde regeling vast dat studenten die beschikken over een getuigschrift van een door het NVAO geaccrediteerde juridische hbo-opleiding en het bewijs van afronding van Schakelzone Recht (zie www.schakelzone.nl) kunnen overleggen, eveneens toegelaten worden tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid. In dit kader is niet gebleken dat appellant over de juiste vooropleiding beschikt om direct toegelaten te kunnen worden tot de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU. Dat appellant de Pre-master Rechten van de UM heeft afgerond maakt volgens het College niet dat hij voldoet aan de toelatingsvereisten die gelden voor de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU. In dit verband wenst het College op te merken dat, blijkens de verklaring van de UM, appellant met het behalen van de pre-master ook enkel toelaatbaar is tot een drietal masteropleidingen van de Faculty of Law van de UM.
- 2.14 Het College overweegt dat voor zover appellant heeft aangevoerd dat voldoende overlap bestaat tussen de pre-master die hij heeft gevolgd aan de UM en Schakelzone recht van de OU dit standpunt niet wordt gevolgd. Uit de toelichting van appellant blijkt dat de verdeling van het aantal studiepunten met betrekking tot de onderdelen privaatrecht, publiekrecht en de scriptie niet overeenkomt met het schakelprogramma van de OU dat bedoeld is voor doorstroom naar de wo-masteropleiding Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU.
- 2.15 Verder overweegt het College dat niet is gebleken dat afspraken die werden gemaakt en zijn beschreven in document Kader toelating Master van september 2018 zijn geschonden. Uit het document blijkt immers dat de universiteit zoveel mogelijk al voor aanvang van het schakelprogramma moet toetsen of een student voldoet aan de toelatingsvereisten voor de

master. Deze werkwijze dient ter voorkoming van dubbele selectie door dezelfde universiteit en hieruit blijkt niet dat toetsing door een andere universiteit wordt aangemerkt als dubbele selectie. Ten slotte merkt het College op dat de afspraken waar appellant naar verwijst betrekking hebben op de situaties waarbij sprake is van een master met aanvullende toelatingseisen (denk aan een cijfergemiddelde, taal-eis of motivatie-eis) of masters met een capaciteitsbeperking. Hier is volgens het College geen sprake van.

- 2.16 Voor zover appellant heeft aangevoerd dat verweerster niet heeft aangetoond dat hij 30 ECTS Nederlands privaatrecht moet hebben behaald om toegelaten te worden tot de wo-master Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU, volgt het College dit standpunt van appellant niet. Verweerster heeft verwezen naar het Convenant, waarin diverse vereisten zijn opgenomen. Het College stelt vast dat blijkens het Convenant appellant gelet op zijn vooropleiding niet hoeft te voldoen aan de voorwaarde dat voor het behalen van het civiel effect een afgeronde juridische universitaire bacheloropleiding (180 EC) en een afgeronde juridische universitaire masteropleiding (60 EC) noodzakelijk is. Wel moet appellant ten minste 60 ECTS op wo-masterniveau en ten minste 60 ECTS op wo-bachelor niveau hebben afgerond om in aanmerking te komen voor de toekenning van civiel effect. Verder stelt het College vast dat om in aanmerking te komen voor civiel effect, in de eindtermen van de bachelor- en masteropleidingen die meetellen voor het civiel effect verzekerd moet worden dat de afgestudeerde na het afronden van beide opleidingen voldoet aan diverse cognitieve eisen, waaronder het afronden van ten minste 30 ECTS Nederlands privaatrecht binnen het bachelor programma (waarbij het vak internationaal privaatrecht voor maximaal 3 EC meetellen. Gelet op het bovenstaande begrijpt het College dat de eis betrekking heeft op het behalen van 30 ECTS op wo-bachelor niveau op het gebied van het Nederlandse privaatrecht. Niet is gebleken dat appellant aan deze voorwaarde heeft voldaan.
- 2.17 Met betrekking tot hetgeen appellant aanvoert over het niet ontvangen van een gespreksverslag van het schikkingsoverleg, merkt het College op dat ook dit niet kan leiden tot een gegrondverklaring van het beroep. Volgens het College heeft verweerster in overleg met betrokkenen onderzocht of een minnelijke schikking mogelijk is, waarmee voldaan werd aan de bepaling in artikel 7.61 lid 3 van de WHW. Het College vindt echter wel dat als appellant vraagt om verslaglegging van dit gesprek, hij een dergelijk (beknopt en zakelijk) verslag te ontvangen. Het College betreft hierbij dat van studenten wordt verlangd dat wanneer zij een beroepschrift willen voorleggen aan het College, zij dit moeten motiveren. Een (beknopt en zakelijk) verslag geeft studenten de mogelijkheid om na afloop van het schikkingsoverleg de overwegingen van verweerster (nogmaals) te bekijken, hetgeen kan helpen bij de begripsvorming of bij het formuleren van een inhoudelijke motivering van het beroep. Het College overweegt dat appellant met het ontvangen van het verweerschrift, hij alsnog de overwegingen van verweerster heeft ontvangen die hebben geleid tot de afwijzing van zijn toelatingsverzoek. Het College merkt op dat appellant ook geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om op dit verweerschrift nog te reageren.
- 2.18 Het College is met verweerster van oordeel dat appellant niet voldoet aan de toelatingscriteria die gelden voor de wo-master Rechtsgeleerdheid (met civiel effect) van de OU. Het College acht het dan ook niet onredelijk dat appellant eerst een schakelprogramma van Schakelzone recht moet volgen en merkt op dat verweerster in dit verband heeft opgemerkt dat appellant verkorting van het schakelprogramma kan verzoeken wat zal resulteren in het moeten volgen van een schakelprogramma met een omvang van 10 ECTS.

Conclusie

- 2.19 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is. Appellant krijgt geen gelijk en de afwijzende toelatingsbeschikking blijft in stand.

3. Beslissing

Het College

Rechtsdoende:

verklaart het beroep ongegrond

Deze uitspraak is gedaan door mr. A. Snijders, voorzitter en dr. L.H.H. Bollen, dr. O. Firssova, H.C.E. Pepels en mr. S. van der Waal, leden.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

mr. A. Snijders

voor eensluidend afschrift,

mr. A.L.H. Soons-Koopman

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of via het [webformulier](#). Alle informatie daarover vindt u op de website www.raadvanstate.nl/studentenzaken/.